

Plenaire vergadering van de Eerste Kamer op 1 april 2014

Toespraak van de Voorzitter van de Eerste Kamer,
Mr. A. Broekers-Knol

Herdenking Mr. H.C.G.L. (Minus) Polak (1928-2014)

Op 4 februari jongstleden overleed op 85-jarige leeftijd Minus Polak, oud-senator voor de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Hij was lid van de Eerste Kamer van 15 juni 1976 tot 20 september 1977.

Herminius Carl George Ludolf Polak werd geboren op 12 mei 1928 in Rotterdam. Zijn vader Nico Jacob Polak was indertijd hoogleraar bedrijfseconomie, zijn moeder Charlotta Ribbink was arts. Minus Polak volgde zijn middelbare schoolopleiding aan het Erasmiaans Gymnasium. Hierna verliet hij Rotterdam voor enkele jaren om in Amsterdam Nederlands recht te studeren.

Na zijn studie keerde de heer Polak in 1953 terug naar Rotterdam en was hier ruim dertien jaar advocaat. Zijn politieke loopbaan ving aan in 1966 toen hij werd benoemd als lid van de gemeenteraad. In de jaren '60 en '70 maakte hij naam als wethouder van stadsontwikkeling en verkeer namens de VVD. De naam Polak is verbonden aan diverse grote projecten in Rotterdam. In de gemeenteraad werd geprezen hij om zijn eloquente manier van spreken, een kunst die hij in zijn studententijd had ontwikkeld.

In 1974 legde de heer Polak zijn wethouderschap neer als gevolg van een conflict over de financiering van het vliegveld Zestienhoven. De heer Polak was een groot pleitbezorger van de luchthaven, die hij cruciaal achtte voor de economische ontwikkeling van de regio. Hij stapte over naar de wereld van wetenschap en werd voorzitter van het College van Bestuur van de Erasmus Universiteit. Deze functie was flink uitgekleeft door toedoen van de - onder invloed van de studentenrevolutie van eind jaren zestig ingevoerde - Wet Universitaire Bestuurshervorming. De heer Polak betreurde dat hij daardoor zijn functie niet naar behoren kon uitvoeren en diende in 1977 zijn ontslag in.

Eén jaar eerder was de heer Polak beëdigd als lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal. Hier was hij woordvoerder binnenlandse zaken en hield hij zich bezig met justitie-aangelegenheden. In zijn maidenspeech sprak hij zich uit voor het verstevigen van het beklagrecht voor gedetineerden. Zijn welbespraaktheid is ook in dit Huis niet onopgemerkt gebleven.

Zijn lidmaatschap van deze Kamer was echter slechts van korte duur. Reeds 15 maanden na zijn aanstelling verliet de heer Polak de Kamer en keerde hij terug naar de advocatuur. Later zou hij ook nog enige jaren kantonrechter en raadsheer-plaatsvervanger zijn. Ook keerde de heer Polak eind jaren '70 terug naar de gemeenteraad, waar de discussie over Zestienhoven nog immer speelde.

Vanaf 1985 was de heer Polak lid van de Raad van State. Hier was hij lid van de afdelingen Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Sociale zaken en Werkgelegenheid en Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Na zijn pensionering in 1995 bleef de heer Polak politiek actief. Zo pleitte hij openlijk voor het invoeren van een correctief referendum. Hij betoogde dat de kiezers nog altijd het hoogste staatsorgaan zijn en dat

het dus geen afbreuk doet aan de representatieve democratie als dit staatsorgaan van tijd tot tijd wordt geraadpleegd. De heer Polak stelde "*A parliament has more common sense than anybody in it*". Inmiddels bijna twintig jaar verder ligt er een initiatiefwetsvoorstel voor het invoeren van een correctief referendum, dat op 8 april aanstaande in dit Huis plenair zal worden behandeld.

Gedurende zijn werkzame leven vervulde de heer Polak een groot aantal nevenfuncties. Zo was hij lid van het College van Regenten en Regentessen Burgerweeshuis te Rotterdam, voorzitter van het Anjerfonds, bestuurslid van de Stichting Instituut voor Nederlandse Lexicologie te Leiden en voorzitter van de Adviescommissie Restitutieverzoeken Cultuurgoeederen en Tweede Wereldoorlog. Ook was hij lid van de Raad van Commissarissen van Unilever.

De heer Polak werd getypeerd als een klassiek liberaal die 'op en top' beschaving belichaamde. Hij werd door hen die hem gekend hebben gezien als een intuïtief man met originele invallen.

Moge ons respect voor zijn persoon en werk, en zijn inzet voor onze samenleving en de parlementaire democratie tot steun zijn voor zijn familie en vrienden.

Ik verzoek een ieder om een moment stilte in acht te nemen.